

**HANDLEPLAN FOR
FOREBYGGELSE OG HÅNDBLING AF
EKSTREMISME OG RADIKALISERING
I ODDER KOMMUNE**

MAJ 2022

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse.....	2
Forord	4
Ejerskab, opfølgning og mål	5
Odder kommunes målsætninger	5
Rammer for forebyggelse af ekstremisme i Danmark.	6
Begrebsafklaring	7
Hvad er ekstremisme?	7
Ekstrem islamisme	7
Højreekstremisme	8
Venstreekstremisme.....	9
Hvad er radikaliserings?	10
Hvad er terrorisme?.....	11
Identifikation og tegn på radikaliserings og ekstremisme	11
Individuelle opmærksomhedspunkter.....	11
Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk	12
Yderligere info om identifikation.....	12
Organisering	13
Organisation og samarbejde.....	13
Infohuse.....	13
Lovgrundlag for deling af oplysninger i infohuse.....	14
Infohus Odder	14
Deltagere i Infohus Odder	15
Infohus Østjylland.....	15
Deltagere i Infohus Østjylland	16
Infohustovholder	16

Indsatser	16
Det generelle niveau.....	17
Kapacitetsopbygning organisationen	17
Det specifikke niveau.....	18
Det individorienterede niveau.....	18
Henvendelse ved bekymring	18
Actioncard ved bekymring for ekstremisme eller radikaliserings	19
Udvalgt lovgrundlag for indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme.....	20
Det sociale område.....	20
Undervisningsområdet	20
Retspleje	21
Folkeoplysning	21
Persondata.....	21
Beskæftigelse.....	22

Forord

Selvom Danmark er et af de trykkest lande i verden, vi erfaringerne, at det er væsentligt, at kommunerne kan håndtere og forebygge bekymringshenvendelser vedrørende ekstremisme og radikaliserings. Samtidig har Kundbysagen, sager om danske fremmedkrigere og angrebet på Krudttønden i København været med til at bringe forebyggelse af ekstremisme højere op på den politiske dagsorden i Danmark. Også i vores region og lokalt i Odder kommune har vi haft eksempler på konkrete bekymringer.

Vi har generelt en høj sikkerhed som borgere og der er meget lav risiko for at blive offer for terror, personfarlig kriminalitet osv. Alligevel sker der hændelser også i Danmark, hvilket gør, at vi må stå klar til at forebygge og håndtere disse hændelser. I Danmark har vi en grundlovs sikret ret til at tænke, mene og tro som vi vil - men ikke til at føre det ud i konkrete handlinger.

En af Byrådets visioner i Odder kommune er; at rammerne for det gode liv skabes igennem fællesskab, nærhed og åbenhed. Borgerne skal have mulighed for et aktivt og sundt liv som kendetegnes ved tryghed og nærhed. Alle skal bidrage til eget liv og til fællesskabet. For at nå dertil, skal der arbejdes med forebyggelse i et bredt perspektiv.

Årsagerne til at et individ bliver radikaliseret eller ekstremistisk, bunder ofte i komplekse forklaringer med flere faktorer, der spiller ind. Det kan være omgangskredsen, opvæksten, økonomi, trosretning, sociale medier og mange andre ting. Dog kan det siges, at der generelt er en overordnet tendens, der hedder, at man føler sig ekskluderet fra samfundets normaliteter. Hvilket vil sige, at man som individ har en følelse af, at samfundet eventuelt har svigtet en eller at man blot ikke passer ind i de normer og værdier som almindelige borgere i samfundet lever under. Forebyggelsen handler derfor heller ikke kun om at sikre Danmark mod terror, men også om at sikre korrekt integration, inklusion, tryghed, mulighed for deltagelse i fællesskaber og medborgerskab for individer der befinder sig i risikozonen. På kommunalt niveau handler den forebyggende indsats derfor om at sikre et godt samarbejde med relevante aktører, der kan hjælpe individer der befinder sig i en radikaliserings- eller ekstremistisk proces.

Afsættet for denne handleplan er indførelsen af et opdateret nationalt koncept for samarbejde mellem myndigheder med etablering af tættere samarbejde lokalt i kommunerne, bla. med oprettelse af kommunale INFOHUSE.

Med denne handleplan vil Odder kommune styrke den kommunale forebyggende indsats i forhold til ekstremisme og radikaliserings på børn, unge og voksen området.

Ejerskab, opfølgning og mål

Nærværende handleplan og indsatserne for forebyggelse af ekstremisme og radikalisering dækker både før og efter det fyldte 18 år - men den primære bekymring retter sig mod voksenområdet. Handleplanen er behandlet politisk af Udvalget for Sundhed og Voksne, på møde den 2. juni 2022, og udvalget er herefter ejer af handleplanen. Det "Kriminalpræventive lokalråd" i Odder Kommune varetager den overordnede strategiske koordinering, implementering samt opfølgning på handleplanen, i det forebyggelse af ekstremisme og radikalisering indgår i det Kriminalpræventive Lokalråds fortløbende handleplan på tværs af Østjyllands politi og Odder Kommune.

Odder kommunes målsætninger

Denne handleplan bygger ovenpå de eksisterende, politikker, tilbud, forebyggende indsatser og almindelige drift i Odder kommune.

Handleplanen skal bidrage til, at:

- Understøtte en systematisk og målrettet forebyggelsesindsats uanset ekstremismetype.
- Forebyggelsen er koordineret med den øvrige forebyggelsesindsats i kommunen.
- Konkrete bekymringer opdages, håndteres og ikke vokser sig større
- Indsatser er koordineret på tværs af kommunens forvaltninger og i tæt samspil med øvrige myndigheder på området.
- Tydeliggøre den organisatorisk og ledelsesmæssige forankring
- Opretholde et handlingsparat beredskab til håndtering af bekymringer og akutte situationer, uanset om borgeren er over eller under 18 år.

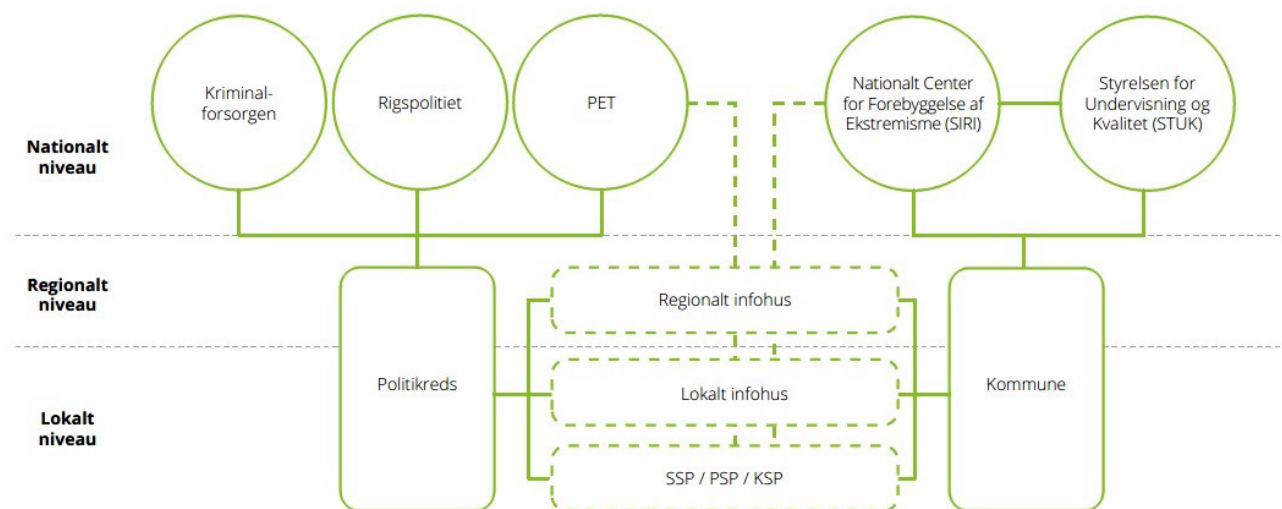
Handlingsplanen skal understøtte tre væsentlige opgaver:

Figur 1: Handleplanens fokusfelter

Rammer for forebyggelse af ekstremisme i Danmark.

I Danmark er forebyggelsesindsatsen baseret på et bredt tværsektorielt myndighedssamarbejde, som involverer aktører på nationalt, regionalt og lokalt niveau. Den tværgående og helhedsorienterede tilgang er internationalt anerkendt for både at rumme det sikkerhedsmæssige og det trivselsmæssige sigte. Den overordnede struktur for den danske model er illustreret nedenfor, og understreger både kommunernes centrale rolle samt et stort fokus på tværgående samarbejde, samspil og koordinering på flere niveauer.

Figur 2: Den danske forebyggelsesmodel

Forebyggelse af ekstremisme og radikaliseringsløftes først og fremmest i et samarbejde mellem kommuner og politikredse. Det sker i regi af det kriminalitetsforebyggende SSP-samarbejde mellem skoler, sociale myndigheder og politi. Samarbejdet er forankret i det infohuskoncept, som er etableret i landets 12 politikredse. Indsatsen omfatter borgere både under og over 18 år.

En præventiv indsats har til formål at forebygge, at problemer relateret til ekstremisme og radikaliserings opstår, forværres og forhindres. Det handler derfor om, at der sættes ind så tidligt som muligt med den rette indsats.

Begrebsafklaring

Hvad er ekstremisme?

”Ekstremisme” defineres i den nationale handlingsplan fra 2016 på denne måde:

”Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med”.

Ekstremistiske miljøer og ideer er endvidere ofte karakteriseret ved:

- Manglende respekt for andre menneskers frihed og rettigheder.
- Manglende respekt for institutioner og beslutningsprocesser i det repræsentative demokrati.
- Forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende.
- Lukkethed og fokus på et opfattet modsætningsforhold mellem 'os' og 'dem'.

Ekstremisme er et fænomen under løbende forandring og kommer til udtryk på mange forskellige måder. For eksempel ved at emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter m.v. behandles på nye måder eller tages op i nye sammenhænge, hvor man – implicit eller eksplicit – søger at legitimere vold og andre kriminelle handlinger.

De væsentligste former for ekstremisme i Danmark er ekstrem islamisme, højreekstremisme og venstreekstremisme som uddybes nedenfor af NCFE (National Center for Forebyggelse af Ekstremisme).

Ekstrem islamisme

Ekstrem islamisme er en politisk ideologi. Tilhængerne kæmper for en ændring af den eksisterende verdensorden og for at etablere et samfund baseret på deres fortolkning af islam, som er autoritært og strengt reguleret med love om alt. Der ses en meget lukket verden præget af mistillid til omgivelserne og stor intern loyalitet og fællesskabsfølelse. Ekstrem islamisme er dog ikke en homogen størrelse, men består af forskellige grupperinger. Grupperne kan både støtte hinanden, men også være kendetegnet ved splittelse. Dette gælder også i Danmark. Ekstrem islamisme i Danmark er ofte nært knyttet til global

militant islamisme og påvirkes i høj grad af krige og konflikter i andre lande. Disse krige og konflikter rundt om i verden væves ofte sammen med problematikker i Danmark til et sammenhængende billede af undertrykkelse af muslimer.

Aktiviteterne i de ekstreme islamistiske miljøer i Danmark udfolder sig både offline såvel online og foregår typisk som både "åbne" og "lukkede" aktiviteter. Åbne aktiviteter inkluderer kommunikation med den bredere omverden, debat- og foredragsarrangementer, oplysningskampagner på gader, skoler osv. samt sociale arrangementer som fællesspisning eller sportsaktiviteter og mindre undervisnings-, bede- eller studiegrupper. Af lukkede aktiviteter, der kun involverer kendte sympatisører og kernemedlemmer, kan nævnes planlægning af angreb, facilitering af udrejse eller støtte til militante grupper i konfliktområder i mere private rum.

Nogle personer i de ekstreme islamistiske miljøer har kontakter til udenlandske personer, andre har karismaen til at besnære i mere eller mindre lukkede fora, mens andre igen har meritterne til at inspirere ved deres blotte tilstedeværelse. Tabet af sådanne ressourcepersoner, for eksempel ved dødsfald eller fængsling, kan have afgørende betydning for evnen til at tiltrække nye kræfter og aktivitetsniveau.

Nyere tendenser viser en splittelse mellem sympatisører med al-Qaida og Islamisk Stat samt en fragmentering efter dødsfald i Syrien og mange anholdelser i Danmark. Derudover er gammel og ny propaganda tilgængeligt online, mens identitetsproblematikker og krænkelser fylder igen.

Læs mere om ekstrem islamismes ideologi, miljøer, aktiviteter og eksempler på kriminelle handlinger i Danmark [her](#)

Højreekstremisme

Det højreekstreme miljø udgøres i dag af to fraktioner, der hver især kendetegnes af særlige ideologiske, politiske og organisatoriske træk. Den ene strømning kan betegnes som de højrenationale, og udgøres af ekstremt ultranationalistiske, fremmedfjendtlige og antiislamistiske grupperinger. Holdningerne er i dette miljø præget af en fjendtlighed over for indvandring og alt, hvad der opfattes som »udansk«. Den anden højreekstreme fraktion udgøres af de nationalsocialistiske grupperinger, der er antidemokratiske, antisemitiske og racistiske. Nationalsocialisterne henter bl.a. deres ideologiske inspiration i Hitlers nazistiske Tyskland og Mussolinis fascistiske Italien. Målet er en militaristisk, raceren førerstat.

Højreekstreme grupperinger har eksisteret i Danmark siden mellemkrigstiden. Overordnet bliver den ekstreme danske højrefløj påvirket af den internationale udvikling, hvor allierede gruppers succeser og

nederlag og eksterne faktorer som immigration, krige og terror influerer de danske gruppers metoder, evne til mobilisering og ideologiske identitet.

Aktiviteterne i det højreekstreme miljø i Danmark kan ligeledes opdeles i både "åbne" aktiviteter og "lukkede" aktiviteter. De åbne aktiviteter kan eksempelvis være forskelligartede demonstrationer imod islam og indvandring. Det kan også være markeringer eller happening på særlige historiske mindedage for fascistiske eller nazistiske ledere. De lukkede aktiviteter har typisk til formål at styrke de højreekstreme gruppers sociale sammenhængskraft og skabe grundlag for herved af nye medlemmer. Disse interne aktiviteter kan variere fra skoling i et højreekstremt politisk verdenssyn til planlægning af og udførelse af overfald eller chikane af politiske modstandere eller borgere med indvandringsbaggrund.

Nyere tendenser viser, at mange aktiviteter finder sted i online debatfora, på sociale medier og hjemmesider. Højreekstremistiske grupper laver deres egne spil for at glorificere vold og terror, ligesom propagandaen indeholder elementer fra gamer-kulturen for at appellere til unge og normalisere indholdet.

Læs mere om højreekstremismens ideologi, miljøer, aktiviteter og eksempler på kriminelle handlinger i Danmark [her](#).

Venstreekstremisme

Venstreekstremismen har dybe historiske rødder i det 20. århundredes revolutioner og totalitære regimer. Venstreekstreme grupperinger, herunder terrorgrupper, udgjorde under den kolde krig en trussel imod den demokratiske samfundsorden i en række vesteuropæiske lande. De venstreekstreme grupperinger udspringer overvejende af kommunistiske og anarkistiske strømninger. Det er særligt de anarkistiske, og herunder de såkaldte antifascistiske strømninger, der i dag udgør det ideologiske fundament for nutidens venstreekstremisme. Venstreekstremismen er drevet af politisk vrede, hvor den eksisterende politiske, sociale og økonomiske samfundsorden opfattes som dysfunktionel og ansvarlig for ødelæggelse af miljøet, for krige og for undertrykkelse og udnyttelse af svage og fattige.

De venstreekstremistiske miljøer i Danmark anvender et bredt repertoire af moderate og ekstreme metoder alt efter hvilken sag, der aktioneres eller protesteres imod. En betydelig del af den vold i Danmark, der finder sted i forbindelse med for eksempel demonstrationer, udgår fra anarkistisk inspirerede grupperinger og individer. Det drejer sig typisk om grupper med kort levetid, og som inkluderer meget få individer, som er del af en lukket kreds. Dog viser en række sager, at de resterende grupperinger og enkeltpersoner fortsat har både vilje og kapacitet til at udøve vold imod politiske modstandere og i særlig

grad personer på den ekstreme højrefløj. Ligeledes udøves vold imod myndigheds personer og institutioner, herunder brandstiftelse og anden form for politisk hærværk.

Aktiviteterne i de venstreekstremistiske miljøer i Danmark kan også opdeles i "åbne" og "lukkede" aktiviteter. De åbne aktiviteter inkluderer eksempelvis planlægning af og deltagelse i fredelige demonstrationer, indsamlinger og politisk skoling i form af læsegrupper. De lukkede aktiviteter involverer en lille kerne af medlemmer, som har praktisk erfaring med voldelig og anden form for kriminel aktivisme. Aktiviteterne inkluderer eksempelvis planlægning og forberedelser, og foregår typisk under diskrete former. Andre lukkede aktiviteter drejer sig om kriminalitet i form af hacking samt virtuel og fysisk overvågning og registrering af politiske modstandere.

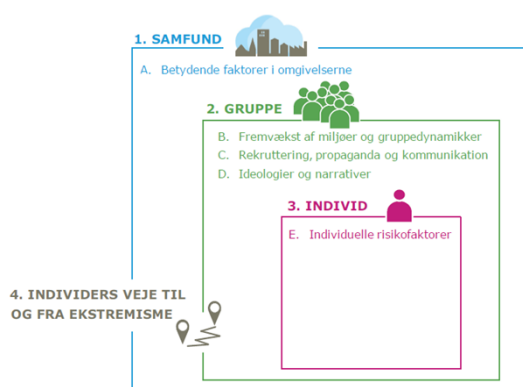
Tendensen i dag er et umiddelbart skrumpende venstreekstremistiske miljø, der udgør et mere fragmenteret og ideologisk usammenhængende miljø.

Læs mere om venstreekstremismens ideologi, miljøer, aktiviteter og eksempler på kriminelle handlinger i Danmark [her](#)

Hvad er radikalisering?

"Radikalisering" defineres i den nationale handlingsplan fra 2016 på denne måde:

"Radikalisering betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi"

Figur 3: Individets veje til og fra ekstremisme

Termen "radikalisering" kan være omdiskuteret. I forskningen bruger man i øget grad termen "pathways" eller "veje ind og ud af ekstremisme".

Både erfaring og forskning viser, at alle individers og grupperes veje til ekstremisme er forskellige og typisk foregår i et komplekst samspil mellem faktorer på samfunds-, gruppe- og individniveau. Radikalisering er dermed en samlebetegnelse for en række forskellige dynamikker og processer, der kan indgå i et individs eller

en gruppes vej til ekstremisme, herunder:

- Gradvist eller pludseligt engagement i en ekstremistisk gruppe eller miljø (on- eller offline)

- Gradvist eller pludselig identificering eller identitets-
- fusion med ekstremistiske personer eller grupper
- Gradvist eller pludselig identificering med en ideologi, sag eller fortælling
- Gradvist eller pludselig brug eller retfærdiggørelse af kriminelle handlinger med reference til en ideologi, sag eller fortælling
- Stigende eller pludseligt had til bestemte grupper eller personer
- Rekruttering, selvrekruttering og mobilisering

Læs mere om veje ind og ud af ekstremisme [her](#)

Hvad er terrorisme?

Terrorisme er overtrædelse af national lovgivning, der bl.a. begås med det formål:

- Alvorligt at skræmme en befolkning, eller
- Alvorligt at destabilisere eller ødelægge et lands grundlæggende politiske, forfatningsmæssige, økonomiske eller samfundsmæssige strukturer.

Identifikation og tegn på radikaliserings og ekstremisme

Det kan være svært at vide, om der er grund til at være bekymret. Men der er en række opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på, at en person er involveret i ekstremisme eller er på vej til at blive det.

Når en række adfærsændringer og bekymrende tegn optræder på samme tid, kan der være grund til at reagere på det, så bekymringen kan blive undersøgt nærmere. Opmærksomhedspunkterne er derfor ikke en tjekliste, men alene et hjælperedskab.

Individuelle opmærksomhedspunkter

- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød.
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber.
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre.

- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber.
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier.
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person.
- Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger.
- Signalere holdninger og budskaber ved at benytte sig af totalitære "brands" og symboler.
- Har en prædikende og moraliserende adfærd.
- Giver udtryk for konspirationsteorier, forenkede fjendebilleder, had mod bestemte grupper og lignende.
- Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler.
- Argumenterer for, at det under visse omstændigheder er i orden at anvende vold for at ændre ting i samfundet

Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk

- Færdes i miljøer med let adgang til våben.
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger.
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber.
- Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund.
- Familien er dysfunktionel.
- Forlader hidtidige fritidsinteresser og venskaber og i stedet får dækket sit behov for samvær, identitet m.v. i et fællesskab der udviser nogle af de ovennævnte tegn.

Yderligere info om identifikation

For mere viden om identifikation og centrale begreber på området henvises til www.stopekstremisme.dk

Organisering

Organisation og samarbejde

Indsatsen med forebyggelse af ekstremisme samt håndteringen af bekymringer forankres i SSP samarbejdet i Odder kommune. SSP samarbejdet er organisatorisk forankret i Forebyggelse og Rusmidler, afdeling Tværgående Udvikling og Drift. SSP samarbejdet agerer både proaktivt, reaktivt og operationelt på det kriminalpræventive område primært ift. aldersgruppen 6 - 25 år, sekundært ift. medarbejdere og tertiært ift. Odder og omegn lokalsamfund. Læs mere om SSP samarbejdet i Odder kommune [her](#)

SSP samarbejdet er tilknyttet politisk niveau (Kredsråd), Strategisk niveau (Lokalråd) og operativt niveau (SSP netværk, SSP+ netværk, PSP/KSP netværk og KPO møder)

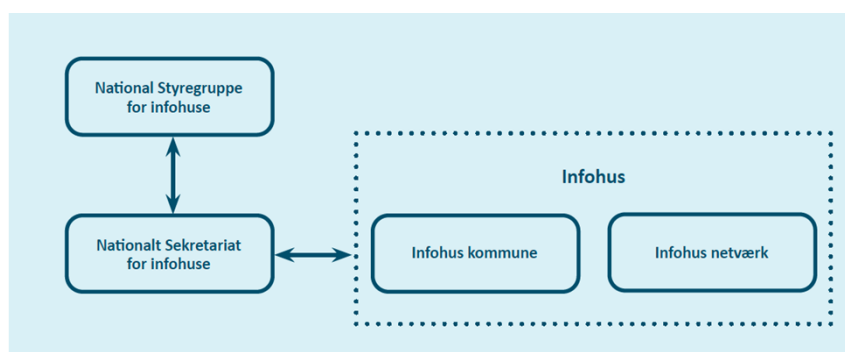
Infohuse

Infohuset er et kriminalpræventivt samarbejdsforum. De centrale aktører i infohusene er infohustovholdere fra politi og kommune, som arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. Formålet med infohus-samarbejdet er at sikre, at personer i risiko for at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv identificeres rettidigt med henblik på forebyggelse.

Da radikaliserings er en dynamisk proces og har mange udtryksformer, kan det være vanskeligt at identificere indikationer på radikalisering hos en person. Religiøsitet, politiske holdninger eller generel mistro er ikke i sig selv bekymringstegn i forhold til radikalisering. Det er derimod hele individets livssituation, risiko for at begå kriminelle handlinger og risikoadfærd i øvrigt, der er genstand for vurdering og håndtering i infohusene.

Kommune og politi modtager løbende henvendelser, hvoraf nogle har en karakter, som falder inden for infohusenes arbejdsområde. Det er risikoen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, der

definerer, hvorvidt en bekymring er relevant at arbejde videre med i regi af infohuset. Bekymringer drøftes som udgangspunkt mellem politiets og kommunens infohustovholder inden den bringes ind i infohuset.

Figur 4: Organisationsdiagram for infohuse

Hvis en bekymring bringes ind i et infohus, foretages en vurdering på baggrund af eksisterende oplysninger, og der drøftes anbefalinger til indsatser. Eventuelle indsatser besluttet efterfølgende i de pågældende myndigheders eget regi. I infohuset følges der op på, om der fortsat er bekymring for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Hvis der ikke er en bekymring for, at borgeren kan blive involveret i kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, men i stedet en bekymring for eksempelvis borgerens trivsel, håndteres bekymringen alene af den relevante myndighed. En bekymring kan dog altid drøftes igen på baggrund af nye oplysninger og eventuelt bringes ind i infohuset til en egentlig vurdering. Derudover kan der være bekymringer, som i stedet skal behandles i det almindelige kriminalpræventive samarbejde. Endelig kan der være tilfælde, hvor politiet vurderer, at en bekymring af sikkerhedshensyn ikke bør bringes ind i infohuset. Det kan f.eks. være tilfælde, hvor der er fremkommet oplysninger om alvorlig kriminalitet. Dette er som udgangspunkt ikke en opgave for infohuset, men en opgave for sikkerhedsmyndighederne alene.

Lovgrundlag for deling af oplysninger i infohuse

Oplysninger i INFOHUSENE udveksles iht. retsplejelovens §115, der giver infohus samarbejdet hjemmel til at udveksle oplysning når der foreligger en kriminalpræventiv bekymring. Nærmere om udveksling af oplysninger i infohussamarbejdet fremgår af Vejledning om udveksling af personoplysninger som led i indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme. Vejledningen kan findes [her](#)

Infohus Odder

Infohus Odder er et samarbejdsforum mellem Odder kommune og Østjyllands politi. Det overordnede formål med Infohus Odder er at skabe et lokalt myndighedskoordinerende samarbejde, hvor relevante kompetencer samles til en systematisk, koordineret og kvalificeret analyse og vurdering af bekymringer. Infohus Odder har derfor til ansvar at vurdere, analysere og sikre kvalificering af konkrete indsatser i forbindelse med konkrete bekymringer på området.

Infohus Odder er dermed ikke et selvstændigt forum for myndighedsbeslutninger. De respektive myndigheder forvalter og iværksætter selv foranstaltninger og tiltag i henhold til gældende lovgivning.

Endelig har Infohus Odder til opgave at sikre nødvendig vidensdeling og herunder handleplanens udbredelse og forankring således nødvendig handleparathed opretholdes.

For at sikre systematisk og vidensbaseret analyse og vurdering af konkrete bekymringer i infohusene er udviklet et samlet vurderingsredskab. Se vurderingsredskabet [her](#)

Deltagere i Infohus Odder

Deltagerne i Infohus Odder er de samme repræsentanter som udgør SSP+ netværket således eksisterende mødeforas kan udnyttes ift. kommunikation, kendskab og tillid. Sager behandles iht. action card.

Faste medlemmer i Infohus Odder:

- SSP Konsulent
- Afdelingsleder Ungeenheden (Skal koble til afdelingsleder I BFC)
- Afdelingsleder Forebyggelse og Rusmidler
- Afdelingsleder Vejledning og Mestring
- Afdelingsleder Jobcenter
- Odder Nærpoliti
- Samt ad hoc medlemmer ift. bekymringens karakter.

Infohus Østjylland

Infohus Østjylland er et tværsektorielt mødeforum for infohustovholdere fra politi og kommuner samt repræsentanter fra andre myndigheder inden for hver af de 12 politikredse. Det primære formål med infohus Østjylland er erfaringsudveksling og videndeling inden for feltet. Derudover kan netværket tage initiativ til opkvalificering af medarbejdere i relevante myndigheder i konkrete værktøjer, metoder og praksis samt koordination af eventuelle aktiviteter på tværs af politi og kommuner.

I netværksamarbejdet drøftes der ikke personhenførbare bekymringer eller sager. Deltagerne på netværksmøder kan imidlertid søge sparring på konkrete bekymringer i anonymiseret form, og politiet kan orientere om omfanget af bekymringer i politikredsens kommuner. Netværket er centralt i infohus-samarbejdet og bidrager til at styrke tillidsfulde relationer, ligesom videns- og erfaringsgrundlaget kontinuerligt styrkes og udvikles.

Deltagere i Infohus Østjylland

Faste medlemmer af Infohus Odder:

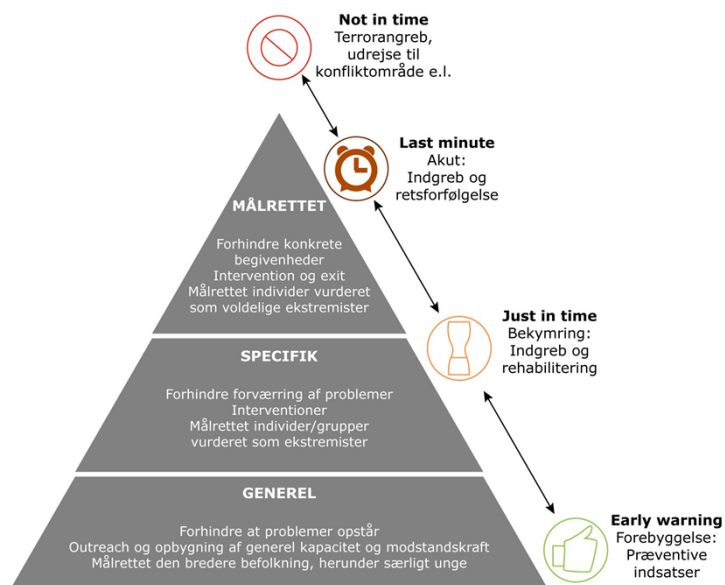
- Politikredsens infohustovholdere
- Infohustovholdere fra kommunerne i politikredsen
- Andre lokale myndighedsrepræsentanter
- Nationale myndighedsrepræsentanter

Infohustovholder

SSP konsulent er tovholder for Infohus Odder og indgår som kommunens repræsentant i Infohus Østjylland. Der sikres de rette kompetencer og viden via bla. løbende netværkstilknytning til relevante foras med vidensdeling samt deltagelse i arrangementer og kurser der udbydes på området.

Indsatser

Det, at færdes i ekstremistiske miljøer er en risikoadfærd på linje med færden i kriminelle miljøer, misbrugsmiljøer med videre. Ved forebyggelse af risikoadfærd viser erfaringer, at en tilgang på flere niveauer, styrker og effektiviserer forebyggelsen. Odder Kommune har derfor valgt at tage sit

Figur 5: Forebyggelsestrekanten og bekymringsniveauer

indsatsmæssige udgangspunkt i

tidligere nævnte model:

”forebyggelsestrekanten”. Modellen

bygger på WHO’s model for en

bredspektret og helhedsorienteret

forebyggende indsats. Med både

børn, unge og voksne som

målgruppe, og fokus på både den

tidlige forebyggelse og akut målrettet

indgriben, er det tydeligt, at den

samlede forebyggelsesindsats går på

tværs af kommunens forvaltninger og

involverer et samarbejde mellem

flere myndigheder. For at understøtte og sikre et fælles sprog hos de fagprofessionelle er der udviklet en forebyggelsestrekant specifikt til forebyggelse af ekstremisme, hvor man opererer med tre niveauer for forebyggelse: Det generelle niveau, det specifikke niveau og det målrettede niveau.

Forebyggelsestrekanten illustrerer, at en effektiv forebyggende indsats bygger på at sikre sammenhæng og passende volumen mellem de tre niveauer for forebyggelse. Ligeledes synliggøres de tre niveauer yderligere, når bekymringsniveauerne tilføjes.

Det generelle niveau

Forebyggelsen retter sig imod alle borgere i Odder Kommune. Indsatsen er kendetegnet ved at være generel og videns overførende af kritisk sans og holdningspåvirkende igennem dialog. Af eksempler på dette kan fx nævnes den obligatoriske undervisning og specielle temaforløb i skolerne i emner som sundhed, kriminalitet, alkohol, misbrug, mobning og demokratisk dannelse. Se fx SSP skolekatalog i Odder kommune [her](#). Indsatsen kendetegnes endvidere ved fokus på at understøtte borgeres mulighed for at indgå i meningsfulde og positive fællesskaber i alle aldre. Af eksempler på dette kan nævnes understøttelse af civilsamfund, frivillige, foreninger mv.

Kapacitetsopbygning organisationen

Medarbejdere med direkte kontakt til borgerne er ofte de første, som konfronteres med bekymringstegn og adfærsændringer.

Det er derfor vigtigt, at medarbejdere i Odder Kommune har redskaberne til at handle og tage hånd om en bekymring for en borger, som pludselig giver udtryk for ekstremistiske holdninger eller udviser bekymrende adfærd over for andre grupper i samfundet.

Professionelle og andre samarbejdspartnere i og omkring Odder Kommune har derfor mulighed for at rekvirere et opmærksomhedsoplæg om den forebyggende indsats mod ekstremisme og radikaliserings i Odder Kommune.

I løbet af opmærksomhedsoplægget vil personalet blandt andet blive præsenteret for radikaliseringsområdet og faresignaler i forhold til radikaliserings og voldelig ekstremisme, samt hvad man som medarbejder kan/skal gøre, hvis medarbejdere konfronteres med bekymringstegn hos en borger.

Opmærksomhedsoplægget kan med fordel arrangeres som en del af et personalemøde. Kontakt tovholder for Infohus Odder for nærmere information.

Det specifikke niveau

Retter sig mod personer i Odder kommune, hvis adfærd og handlingsmønstre er bekymrende, herunder bekymring for opvækst og livskvalitet, og som samtidig kan være sårbare over for radikalisering, og dermed i risiko for rekruttering til ekstremistiske miljøer. Personer eller grupper viser eventuelt konkrete begyndende tegn på at være i en radikaliseringsproces. Målet er her, at forebygge risikoadfærd, inden den udvikler sig i mere alvorlig retning. Den kommunale del af den forebyggende indsats på det specifikke område udgøres som udgangspunkt af de eksisterende kommunale tilbud, indsatser, støtte ordninger mm. Hvis disse ikke vurderes at dække behovet tilkøbes den nødvendige hjælp.

Det individorienterede niveau

Retter sig imod personer i Odder Kommune, der er aktive i ekstremistiske miljøer. Her er målet at støtte borgeren i at gøre sig fri af vold og anden problematisk adfærd, samt at forebygge tilbagefald. Indsatsen kan være kommunal og eller i et samarbejde med Politiet eller PET.

Henvendelse ved bekymring

Ved bekymringer omkring ekstremisme og radikalisering skal nedenstående actioncard følges.

**HOTLINE MOD
RADIKALISERING: 41 74 90 90**

Bekymret for en, du holder af? Hvis en person i dit liv viser tegn på radikalisering, kan det være en stor udfordring for dig som forælder, ven eller fagperson.

Figur 6: National Hotline mod radikalisering

Actioncard ved bekymring for ekstremisme eller radikalisering

Bekymring for ekstremisme eller radikalisering

Ved bekymring for ekstremisme eller radikalisering kontakt national radikaliserings hotline døgntelefon på tlf. 4174 9090 eller kontakt Odder kommune på mail: jobcenter@odder.dk

Forberedelse, sikkerhedsvurdering og vurdering af prioritet

Tovholder for INFOHUS ODDER drøfter henvendelse med infohus-tovholder ved Østjyllands politi

Tovholder indkalder INFOHUS ODDER

Vurderes en **høj grad af akuthed** indkaldes med højprioritet. Det vil sige, at mødet skal prioriteres uagtet andre aftaler i kalenderen.

Indledende møde

- Gennemgang, analyse og vurdering af bekymring for sikkerhed og trivsel
- Hvilke undersøgende handlinger skal igangsættes?
- Hvem har relation i forvejen, som kan bygges på?
- Hvilke fagpersoner er relevante som deltagere til næste møde?

Opfølgningsmøde

- Opfølgning på aftaler fra første indledende møde
- Beslutning om en af tre følgende scenarier

Scenarie 1

Ingen yderligere radikaliserings bekymring. Myndighed tager over på opgaven eller sagen sættes i bero

Scenarie 2

Der iværksættes tiltag i kommunen/ region/politi der bygger på eksisterende indsatser

Scenarie 3

Der iværksættes tiltag fra nationale indsatser fx nationalt støtte/ kontaktpersonsforum

Udvalgt lovgrundlag for indsatsen mod radikalisering og ekstremisme

Det sociale område

Serviceovens § 12 b, der trådte i kraft 1. januar 2016, præciserer, at kommunerne er forpligtigede til at iværksætte gratis og målrettede rådgivningstiltag for borgere over 18 år, hvor der er bekymring for radikalisering. Det beskrives bl.a., at kommunen kan lave opsøgende arbejde og af egen drift kan tage kontakt til borgere, som skønnes i risiko for at blive radikaliserede. Der kan dog udelukkende igangsættes tiltag, hvis den pågældende borger giver samtykke til at ville deltage.

Af serviceloven fremgår det videre, at kommunen varetager forebyggelse af radikalisering og ekstremisme blandt børn og unge under 18 år i SSP-samarbejdet, og at der allerede er en række muligheder i serviceloven for at træffe afgørelser om foranstaltninger for børn og unge under 18 år med henblik på antiradikalisering. Det drejer sig bl.a. om servicelovens §§50 (børnefagligundersøgelse), 51 (undersøgelse uden samtykke), 52 (foranstaltninger), 57a (forældrepålæg), 57b (ungepålæg) og 58 (anbringelse uden for hjemmet uden samtykke).

Undervisningsområdet

Lovgivningen på skoleområdet er ligeledes relevant for det forebyggende arbejde i bredeste forstand. Det fremgår af folkeskoleloven, §1, stk. 3, at "Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati". Tilsvarende bestemmelser kan findes i lovgivningen, der regulerer de frie grundskoler, ungdomsuddannelserne m.v.

Endvidere hedder det i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø, §1, stk. 1:

"Elever, studerende og andre deltagere i offentlig og privat undervisning har ret til et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Undervisningsmiljøet på skoler og uddannelsesinstitutioner (uddannelsessteder) skal fremme deltagernes muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også uddannelsesstedets psykiske og æstetiske miljø." (Lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø).

Retspleje

Retsplejelovens §§ 115 og 115a omhandler muligheden for, uden samtykke fra borgeren, at udveksle oplysninger mellem myndigheder i hhv. SSP, PSP og KSP4 samarbejdet. Videregivelsen af oplysninger må kun ske, hvis det har et kriminalitets-forebyggende sigte, og politiet må ikke anvende oplysningerne i efterforskningsøjemed. Efter en revision af retsplejeloven i marts 2016 kan Kriminalforsorgen nu også udveksle oplysninger med politi og kommune om varetægtsfængslede borgere, hvor der er mistanke om radikaliserings. RPL § 115 omfatter både unge over og under 18 år, og RPL §115a giver endvidere politiet mulighed for at videregive oplysninger om borgere over 18 års private forhold til forældre og andre nærtstående.

Folkeoplysning

Efter folkeoplysningsloven fastsætter og fordeler kommunalbestyrelsen årligt en beløbsramme til blandt andet det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde. Det fremgår af folkeoplysningslovens § 4a, at folkeoplysende foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Ifølge § 4a kan kommunerne heller ikke på andet grundlag end folkeoplysningsloven, herunder efter kommunalfuldmagts-reglerne, yde tilskud eller udlåne eller udleje lokaler til foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder.

Persondata

Persondatalovens §§ 5-8 omhandler myndigheders mulighed for at udveksle personfølsomme oplysninger uden samtykke fra borgeren. Det er hovedreglen i persondataloven, at personfølsomme oplysninger ikke må udveksles mellem myndigheder uden samtykke. Men der er dog visse undtagelser, som bl.a. kommer til udtryk i § 8, der beskriver "værdispringsreglen". Værdispringsreglen indebærer, at myndigheder kan videregive personfølsomme oplysninger, hvis hensynet til offentlige interesser klart overstiger hensynet til den enkelte. Værdispringsreglen kan derfor anvendes, hvis en myndighed har mistanke om forberedelse af grov personfarlig kriminalitet eller terror.

Beskæftigelse

Lov om aktiv beskæftigelsesindsats kapitel 9b-12 indeholder en række bestemmelser, der giver kommunen hjemmel til at iværksætte indsatser og tilbud til radikaliserede eller radikaliseringsstruede borgere. Det drejer sig bl.a. om mentorforløb, virksomhedspraktik og forskellige vejledningstiltag. Formålet er at få borgeren ud af radikalisering og i job eller uddannelse.